

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије
Урбанистичка инспекција

Министарство културе и информисања Републике Србије
Владан Вукосављевић
министар

Републички завод за заштиту споменика културе
Радослава Грујића бр. 11
11000 Београд

Завод за заштиту споменика културе Краљево
Цара Лазара 24
36000 Краљево

Народни музеј Крушевац
Трг деспота Стефана 15
37000 Крушевац

ГРАДСКА УПРАВА КРУШЕВАЦ
Газиместанска 1
37000 Крушевац

Туристичка организација Крушевац
Мајке Југовића 3
37000 Крушевац

Поштована/Поштовани,

У прилици смо да Вам се обратимо са молбом да се реагује у вези са тренутном ситуацијом и стањем, али и дугорочном заштитом Меморијалног комплекса Слободиште у Крушевцу, аутора архитекте Богдана Богдановића са сарадницима Светиславом Живићем и Томиславом Милановићем, а по идеји Добрице Ћосића.

Наиме, непосредни повод за наше обраћање јесте појава врло забрињавајуће вести о изградњи Дино парка, који је према расположивим подацима - до којих је Докомомо Србија дошао путем достављања Захтева за увид у информације од јавног значаја, те приступом документима који су јавно доступни на Интернет страницама служби Града Крушевца - лоциран на парцели бр. 2610/17, која се налази у широј зони заштите овог споменика културе од великог значаја. Увидом у расположиву документацију уочили смо и низ грешака у процедури, те Вам овим путем скрећемо пажњу на овај пројекат и апелујемо да заложите свој ауторитет да се његова реализација на овој локацији обустави и онемогући. У Прилогу 1 овог дописа, наводимо све нерегуларности које смо уочили из достављеног Пројекта за грађевинску дозволу (даље ПГР), те Плана генералне регулације Крушевац – југ (даље ПДР).

Даље, прегледом садржаја на Интернету на који су нам указали грађани (https://www.youtube.com/watch?v=z1E1W_f9pBE), у спомен-шуми је направљен тзв. Бајк Парк Слободиште (Bike Park Slobodište), чије се бициклическе стазе завршавају са скакаоницама у Долини Поште у оквиру самог Меморијалног комплекса Слободиште, у којој су лоциране препознатљиве скулптуре камених крила. Штавише, на Фејсбук страни Бајк Парка Слободиште најављује се проширење стаза и такмичарски програми (достављамо у Прилогу 2). Овај вид спорта је више него неприкладан за ову локацију из више разлога. Најпре, овај садржај се одвија у самом културном добру, чиме га непосредно угрожава. Затим, планирана функција микроцелине Долина Поште у оквиру Меморијалног комплекса Слободиште, целине која се налази уз само Стратиште, намењена је одавању поште жртвама стрељања на овом локалитету, те није предвиђен активни или екстремни вид рекреације на овој локацији. Затим, разлози техничке природе: оштећење и урушавање земљаног насипа, на којем се већ могу уочити пукотине услед слегања горњег слоја земље, затим оштећење и ерозија на травнатим површинама, те најзад врло могућа и предвидива оштећења скулптура и повреде бициклиста у евентуалном случају пада или колизије са споменицима, што је у оваквим спортовима чест случај. У Прилогу 2 достављамо „принт-скрин“ овог видео записа, на којем се могу голим оком уочити оштећења изазвана вожњом бицикала и наскакањем преко насипа, те фотографије са Фејсбук стране Бајк Парка.

Најзад, сведоци смо да се већ неколико година уназад на тзв. „ливади“ код Слободишта, која је у широј зони заштите као тампон зона према насељу Расадник, организују разни комерцијални и забавни садржаји, међу којима се истичу поп и фолк концерти, те техно наступи који су изузетно непримерени садржаји, које сматрамо да никако не би требало организовати на овом месту (у Прилогу 3 достављамо материјал). Додатно, указујемо на изузетно лошу праксу организовања ових концерата управо на 29. јун, што је дан када би требало наставити раније установљену традицију обележавања годишњице најмасовнијег стрељања на овом локалитету - егзекуције 324 талаца који су стрељани 29. јуна 1943. године.

Апелујемо да се наведени садржаји изместе са локалитета који има меморијални карактер и још једном потсећамо на је реч о знаменитом месту, непокретном

културном добру од великог значаја, чије су карактеристике јасно дефинисане Законом о културним добрима, и најважније - да је реч о меморијалном комплексу који комеморира стрељање 1643 талаца током Другог светског рата, те поново подвлачимо да су овакви садржаји неадекватни, непримерени и неусаглашени са карактером овог локалитета.

Срдачно,

Јелица Јовановић, д.и.а.
Секретар

Прилог 1

ПГР

Не постоје услови надлежног органа који се бави заштитом споменика културе. Такође, недостају услови надлежног органа који се бави заштитом животне средине. Ових услова нема у документацији, нема их у излистаном садржају ПГР, а у самом тексту се позивају на услове издате за потребе израде ГУП и на услове издате за потребе израде ПГР којих нема. Ово је посебно битно због тога што се "Дино парк", према ПГР, планира у зони намењеној за становање / комерцијалну намену / парк суседства, а да су за сваку од ових намена прописана ограничења тј. каже се да "нису дозвољени садржаји рекреације и забаве који имају негативан утицај на стамбене објекте".

Локацијски услови

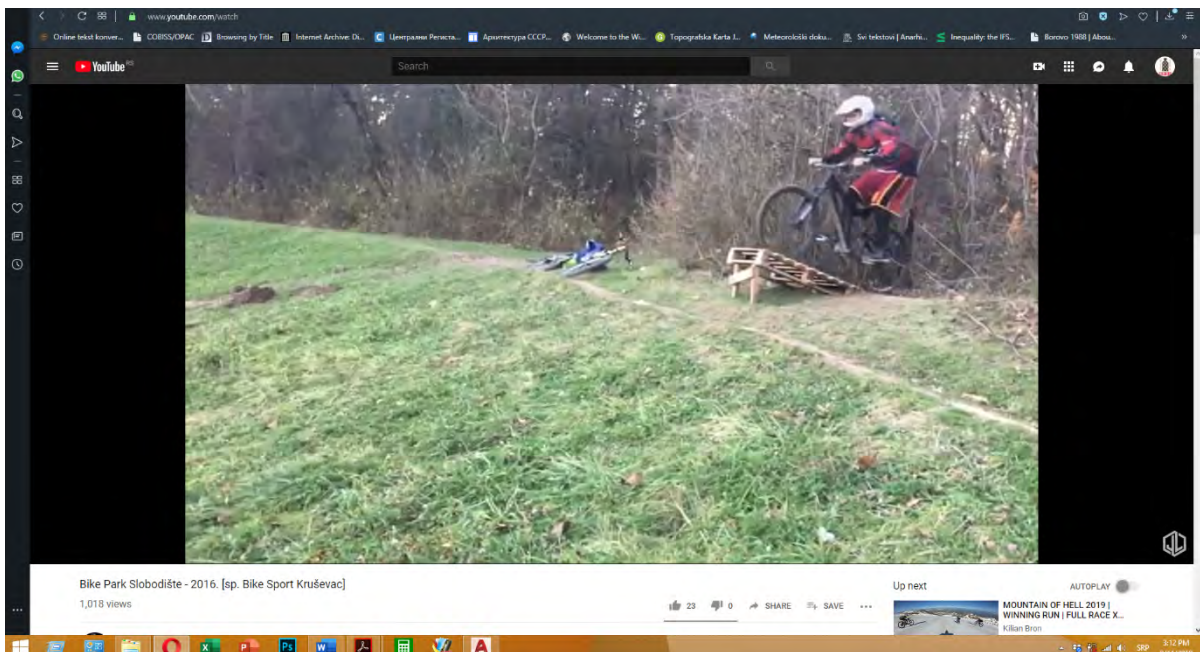
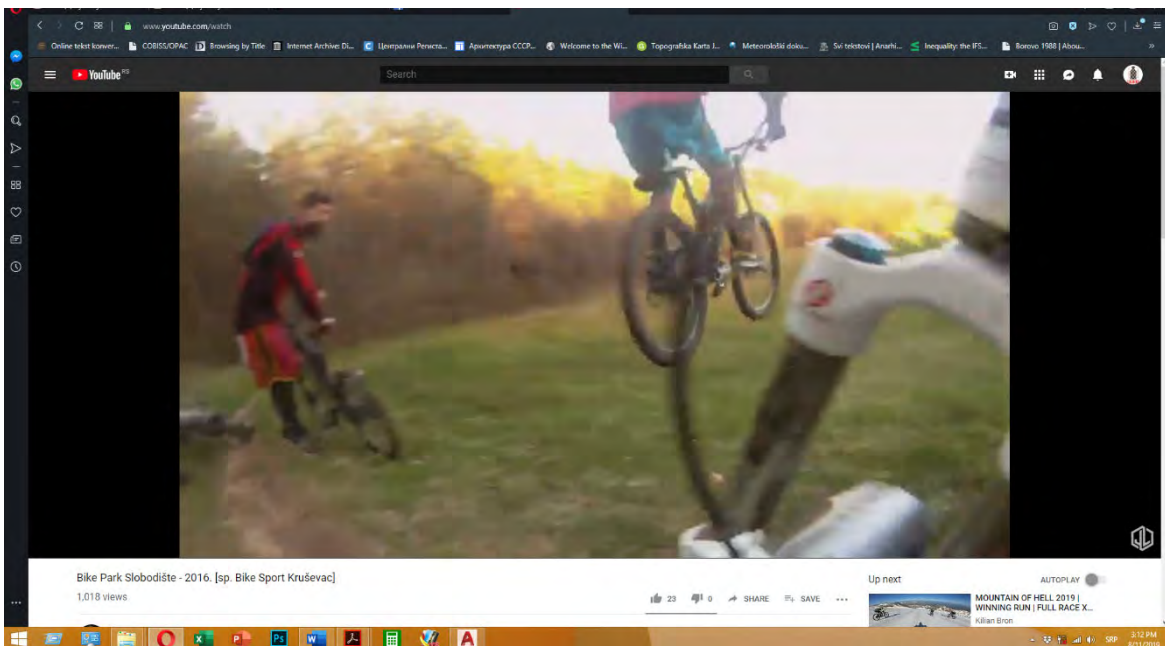
ПГР прописује да је ОБАВЕЗНА ИЗРАДА УРБАНИСТИЧКОГ ПРОЈЕКТА ради изградње "Дино парка". Наиме, парцела 2610/17, где је према достављеном ПДР предвиђен "Дино парк", налази се у зони 4.3.2. чија је претежна намена становање, а допунска (у односу 60:40) комерцијална делатност, док су паркови пратећа. С обзиром да Локацијски услови пројекат дефинишу као "јавни парк", то значи да је претежна функција парцеле у потпуности замењена пратећом функцијом. Ово није недозвољено, али је ПГР-ом (део 3. Правила грађења, 3.4. Локације за које је потребна израда урбанистичког пројекта) одређено да је за "изградњу објекта пратеће (компатибилне) намене, уколико је пратећа намена заступљена више од 50% површине објекта претежне намене" обавезна израда УП.

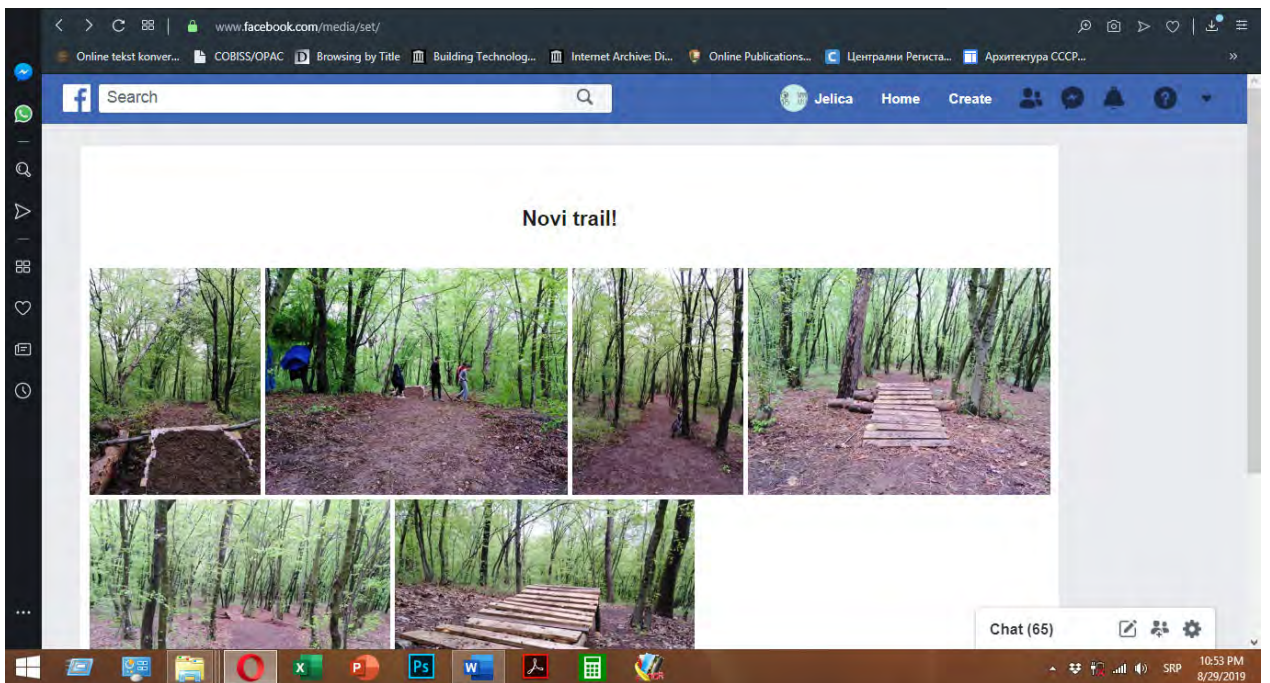
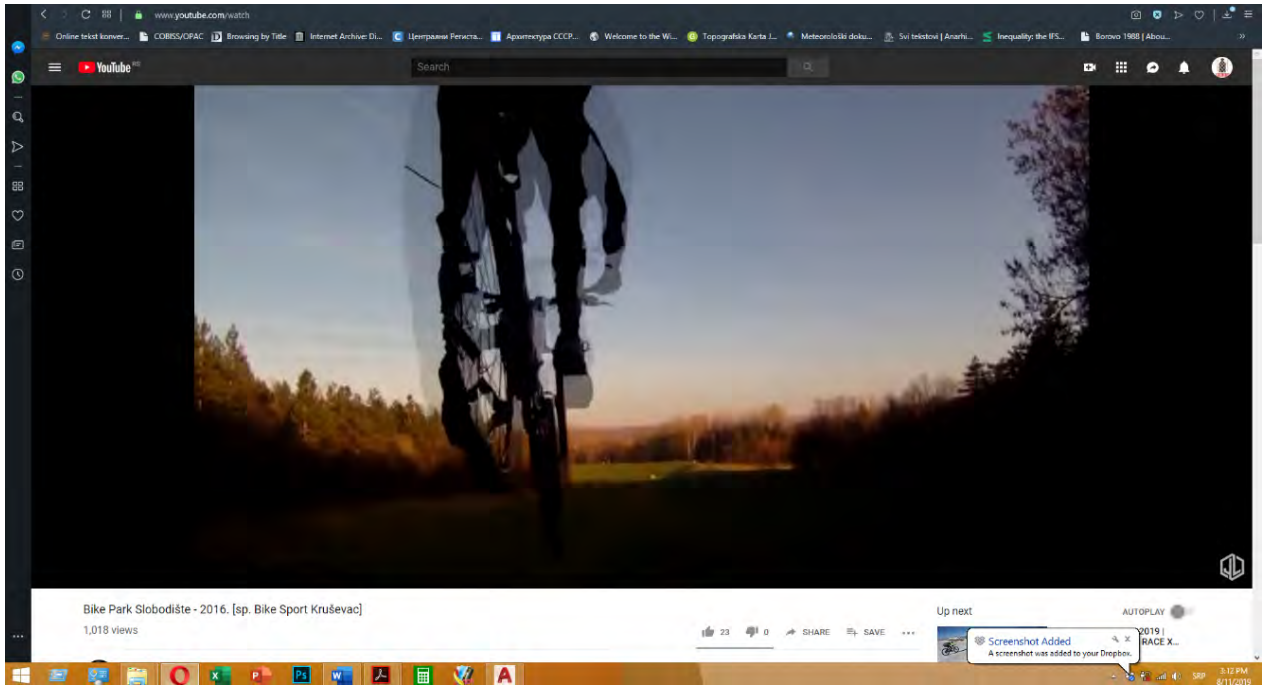
Део парцеле 2610/17 се налази и у зони 4.3.5. која је одређена за "јавне функције - парк суседства". Како је могуће да иста парцела буде подељена на две различите функције од којих једна јавне намене, а друга остале намене. Становање је такође проблем, који је требало да уде решен претходном парцелацијом ове парцеле у складу са делом 3.5. Локације за које је потребна израда пројекта парцелације, односно препарцелације ПГР-а, који указује на ту обавезу "за све јавне површине у оквиру плана (паркове, тргове, скверове, улице и др.) по указаној потреби ради формирања грађевинске парцеле", али то није учињено.

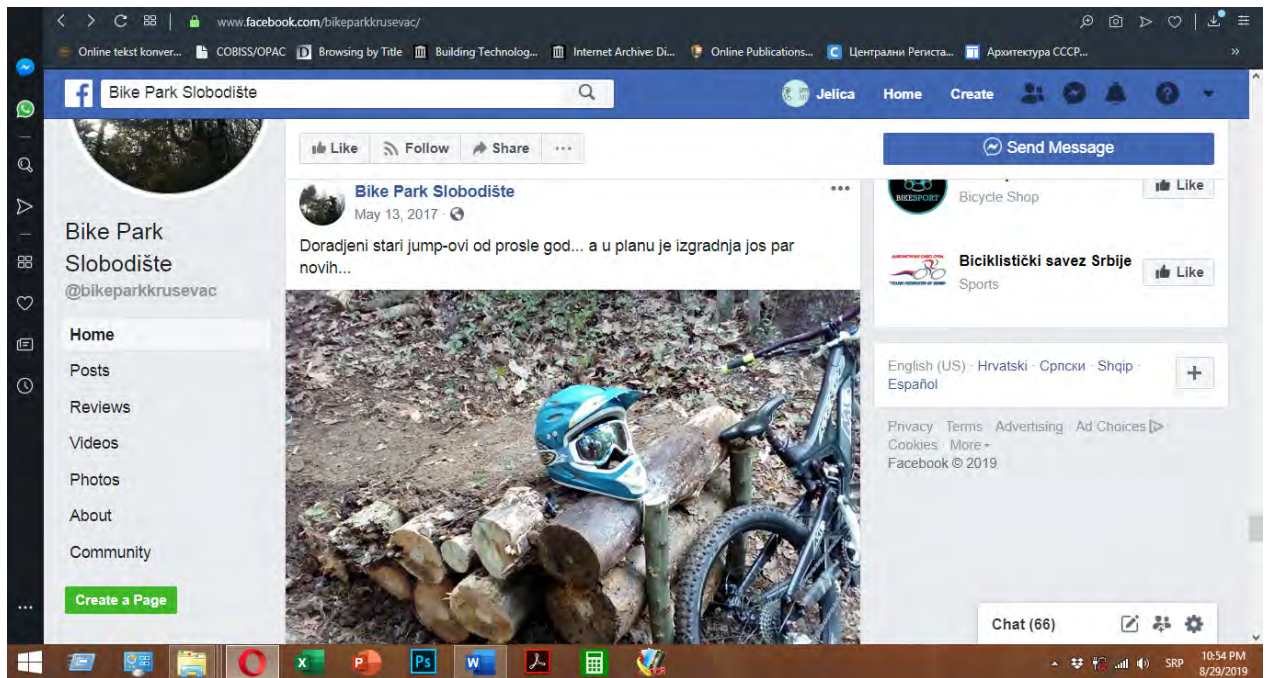
За функционисање парцеле 2610/17 неопходна је изградња јавне саобраћајнице на КП 2610/13, поготово ако се узме у обзир да је планирана изградња чак 21 паркинг места у дну парцеле. Због тога је у склопу Локацијских услова морала да се нађе и напомена о обавези инвеститора да за потребе издавања грађевинске дозволе достави уговор са имаоцем јавних овлашћења или други доказ о обезбеђењу недостајуће инфраструктуре тј. изградње приступне саобраћајнице, међутим Локацијски услови имају само назнаку "Приступ кат. парцели 2610/17 К.О. Крушевац се остварује са новопланиране саобраћајнице у складу са Планом генералне регулације „Југ“ у Крушевцу (кат. парцеле бр. 2610/13 К.О. Крушевац)". Ни грађевинска дозвола не садржи податак да је потписан овај уговор.

Такође, мишљења смо да је у супротности са Уредбом о локацијским условима да локацијски услови за "Дино парк" не садрже податак о броју потребних паркинг места.

Прилог 2

**BIKE
PARK
SLOBODIŠTE**

Bike Park Slobodište
Sports & Recreation

[Send Message](#) [Phone](#) [More](#)

210 people like this

[Home](#) [Posts](#) [Reviews](#) [Videos](#) [Photos](#) [At](#)

Bruski Put bb, Krusevac, Serbia [Get Directions](#)

064 0383534

stevan.v301@gmail.com

[Ask for Website](#)
Send this question in Messenger.

BikePark Slobodiste, na raspolaganju su 2DH staze, 2enduro i 1xc staza... za sled sezonu planirano prosirenje staza i oficijlano takmicenje u mtbu...

[Sports & Recreation](#)

Typically replies within a day
[Send Message](#)

Team Members • 1

Прилог 3

23. 24. AVGUST
KRUŠEVAC, SLOBODIŠTE

GUTI (LIVE)
SHAF HUSE

MENE
GRAMOPHONEDZIE
DEE
ALEXANDAR IVKOVIĆ
i mnogi drugi

oazafestival.rs

AUG 23 - AUG 25

Oaza Festival

Slobodište · Kruševac

Interested

Going

More

[Check In](#)

Public event by **Oaza Festival** and 8 others

Slobodište

Bruski put b.b., Kruševac

DOCOMOMO Srbija Друштво архитеката Београда

адреса Кнеза Милоша 7/III, Београд, Србија **телефон** +381 11 3230059 **факс** +381 11 3239754

web www.docomomo-serbia.org **e-mail** info@docomomo-serbia.org